GŁÓWNY URZĄD STATYSTYCZNY, al. Niepodległości 208, 00-925 Warszawa		***www.stat.gov.pl***
Nazwa i adres jednostki sprawozdawczej	**DNU-R** **Sprawozdanie o międzynarodowej wymianie usług** za rok 2009	Adresat: Urząd Statystyczny w Kielcach ul. Wróblewskiego 2 25-369 Kielce Proszę przekazać do 15 lutego 2010 r.

Obowiązek przekazywania danych statystycznych wynika z art. 30 pkt 3 ustawy z dnia 29 czerwca 1995 r. o statystyce publicznej (Dz. U. Nr 88, poz. 439, z późn. zm.) oraz rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 27 listopada 2008 r. w sprawie programu badań statystycznych statystyki publicznej na rok 2009 (Dz. U. Nr 221, poz. 1436).

Symbol rodzaju podstawowej działalności wg PKD 2007 ☐☐☐☐☐

Numer identyfikacyjny – REGON ☐☐☐☐☐☐☐☐☐☐☐☐☐☐

NIP jednostki ☐☐☐ - ☐☐☐ - ☐☐ - ☐☐

☐☐☐☐☐☐☐☐☐☐☐☐☐☐☐☐☐☐☐☐☐☐☐☐☐☐☐☐☐

(e-mail jednostki sprawozdawczej)

1. Czy jednostka dostarczała usługi nierezydentom w trakcie 2009 r.? **TAK** **NIE**

2. Czy jednostka nabywała usługi od nierezydentów w trakcie 2009 r.? **TAK** **NIE**

Dział 1. Usługi dostarczone nierezydentom

Łączna wartość usług dostarczonych nierezydentom w pełnych złotych (bez VAT) ☐

Lp.	Kod usługi	Symbol kraju, do którego dostarczono usługę	Wartość dostarczonej usługi w pełnych złotych (bez VAT)
0	1	2	3
1			
2			
3			
4			
5			
6			
7			
8			
9			
10			
11			
12			
13			
14			
15			

0	1	2	3
16			
17			
18			
19			
20			
21			
22			
23			
24			
25			
26			
27			
28			
29			
30			

Dział 2. Usługi nabyte od nierezydentów

Łączna wartość usług nabytych od nierezydentów w pełnych złotych (bez VAT)

Lp.	Kod usługi	Symbol kraju, z którego nabyto usługę	Wartość nabytej usługi w pełnych złotych (bez VAT)
0	1	2	3
1			
2			
3			
4			
5			
6			
7			
8			
9			
10			
11			
12			

0	1	2	3
13			
14			
15			
16			
17			
18			
19			
20			
21			
22			
23			
24			
25			
26			
27			
28			
29			
30			

Uwagi:

(e- mail osoby sporządzającej sprawozdanie)

(imię, nazwisko i telefon osoby sporządzającej sprawozdanie)

(miejscowość, data)

(pieczątka imienna i podpis osoby działającej w imieniu sprawozdawcy)

Objaśnienia do sprawozdania rocznego DNU-R

I. Obowiązek sprawozdawczy

1. Do wypełniania **sprawozdania rocznego DNU-R** zobowiązani są rezydenci - podmioty gospodarki narodowej dostarczający i/lub nabywający usługi od nierezydentów, których:
   - przychody z tytułu dostarczania usług, wymienionych w **załączniku nr 1**, części A, nierezydentom **nie przekroczyły** w roku poprzedzającym rok sprawozdawczy albo w ciągu danego roku sprawozdawczego kwoty 800 000 PLN (słownie: osiemset tysięcy złotych)

   i
   - rozchody z tytułu nabywania usług, wymienionych w **załączniku nr 1**, części A, od nierezydentów **nie przekroczyły** w roku poprzedzającym rok sprawozdawczy albo w ciągu danego roku sprawozdawczego kwoty 1 000 000 PLN (słownie: jeden milion złotych).
2. Jeśli przedsiębiorstwo zostało objęte sprawozdawczością roczną, a nie dostarczało/nabywało żadnych usług w 2009 r., to pomimo tego powinno złożyć **puste sprawozdanie** za ten rok, aby uniknąć otrzymywania upomnień (w formularzu DNU-R na portalu sprawozdawczym należy odpowiedzieć „nie" na pytania filtrujące).

II. Okres sprawozdawczy oraz termin i sposób dopełnienia obowiązku sprawozdawczego

1. **Okresem sprawozdawczym jest rok kalendarzowy.**
2. Wypełnione **sprawozdanie roczne DNU-R** dotyczące 2009 r. należy złożyć najpóźniej do 15 lutego 2010 r. Jeśli termin składania sprawozdania przypada na sobotę, niedzielę lub dzień ustawowo wolny od pracy, termin przedłuża się do następnego dnia roboczego.
3. Wypełniony formularz DNU-R należy przekazać wyłącznie drogą elektroniczną za pośrednictwem portalu sprawozdawczego GUS. W razie problemów z przekazaniem danych należy kontaktować się z Urzędem Statystycznym w Kielcach.
4. W przypadku popełnienia błędu w sprawozdaniu rocznym należy złożyć **sprawozdanie korygujące**. W sprawozdaniu korygującym należy ująć wszystkie transakcje dla danego okresu sprawozdawczego, także te wcześniej poprawnie wykazane. Nadesłanie sprawozdania korygującego spowoduje zastąpienie sprawozdania wcześniejszego. Nie jest wymagane składanie sprawozdań korygujących z powodu późniejszego wpływu faktur dotyczących danego okresu sprawozdawczego - należy je uwzględnić w bieżącym okresie sprawozdawczym.

III. Definicje

1. **Rezydentami są:**
   a. osoby fizyczne mające miejsce zamieszkania w kraju oraz osoby prawne mające siedzibę w kraju, a także inne podmioty mające siedzibę w kraju, posiadające zdolność zaciągania zobowiązań i nabywania praw we własnym imieniu; rezydentami są również znajdujące się w kraju oddziały, przedstawicielstwa i przedsiębiorstwa utworzone przez nierezydentów,
   b. polskie przedstawicielstwa dyplomatyczne, urzędy konsularne i inne polskie przedstawicielstwa oraz misje specjalne, korzystające z immunitetów i przywilejów dyplomatycznych lub konsularnych.
2. **Nierezydentami są:**
   a. osoby fizyczne mające miejsce zamieszkania za granicą oraz osoby prawne mające siedzibę za granicą, a także inne podmioty mające siedzibę za granicą, posiadające zdolność zaciągania zobowiązań i nabywania praw we własnym imieniu; nierezydentami są również znajdujące się za granicą oddziały, przedstawicielstwa i przedsiębiorstwa utworzone przez rezydentów,
   b. obce przedstawicielstwa dyplomatyczne, urzędy konsularne i inne obce przedstawicielstwa oraz misje specjalne i organizacje międzynarodowe, korzystające z immunitetów i przywilejów dyplomatycznych lub konsularnych.

   Definicje rezydenta i nierezydenta są zgodne z ustawą z dnia 27 lipca 2002 r. – Prawo dewizowe (Dz. U. Nr 141, poz. 1178, z późn. zm.).
3. **Usługa w wymianie międzynarodowej**

   Usługą w wymianie międzynarodowej jest usługa, w której jeden podmiot transakcji (dostarczenia/nabycia usługi) ma swoją siedzibę/miejsce zamieszkania w Polsce, natomiast drugi podmiot transakcji ma swoją siedzibę/miejsce zamieszkania za granicą, jest organizacją międzynarodową lub jednostką dyplomatyczną (ambasadą, konsulatem) obcego państwa.

   Nie jest istotne miejsce świadczenia usług, a fakt zawarcia transakcji pomiędzy rezydentem a nierezydentem (np. wymiana transgraniczna usług, konsumpcja usług za granicą, świadczenie usług przez osoby fizyczne na terytorium innego kraju). **Należy także uwzględnić usługi świadczone między podmiotami wewnątrz grupy kapitałowej.**

4. **Przychody i rozchody (koszty)**
   Definicje przychodów i rozchodów (kosztów) należy stosować zgodnie z ustawą z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2009 r. Nr 152, poz. 1223, z późn. zm.).

IV. Objaśnienia ogólne do działu 1. Usługi dostarczone nierezydentom i działu 2. Usługi nabyte od nierezydentów

1. Dane wykazane na formularzu dotyczące usług w wymianie międzynarodowej powinny być zgodne z danymi wynikającymi z ksiąg rachunkowych rezydenta.
2. Transakcje jednorodne dotyczące tego samego rodzaju usługi oraz tego samego kraju powinny być w sprawozdaniu wykazane łącznie w jednym wierszu.
3. Dla określenia kwot tych transakcji należy wykorzystać dokumenty księgowe sprawozdawcy, czyli wystawione/otrzymane faktury, rachunki, faktury pro forma, częściowe itp. Dopuszcza się możliwość przekazywania danych w oparciu o kwotę dokonanej/otrzymanej płatności. W sprawozdaniach nie należy uwzględniać podatku VAT. Wartość transakcji należy wykazać w pełnych złotych.
4. Transakcji nie należy nettować (należy wykazywać dane odpowiednio po stronie przychodów i rozchodów), nawet wtedy gdy dokonano kompensaty z kontrahentem zagranicznym.
5. Transakcje oparte na procedurze refakturowania powinny być wykazane zgodnie z naturą transakcji, której ta procedura dotyczy.

V. Objaśnienia szczegółowe do działu 1. Usługi dostarczone nierezydentom

1. **W dziale 1 należy wykazać transakcje z tytułu dostarczania usług nierezydentom w podziale na rodzaj dostarczanej usługi oraz kraj nierezydenta/organizacji międzynarodowej.**
2. W kolumnie 1 Kod usługi należy wskazać rodzaj dostarczonej usługi, stosując odpowiednie kody oraz objaśnienia dotyczące usług i pozostałych transakcji zawarte w **załączniku nr 2.**
3. W kolumnie 2 Symbol kraju należy podać kod ISO kraju lub organizacji międzynarodowej **(załącznik nr 3)**, w którym zagraniczny podmiot kontraktu (nabywca usługi) ma swoją siedzibę. Jeśli strony transakcji mają swoje siedziby/miejsca zamieszkania w Polsce, wówczas nie występuje międzynarodowy handel usługami i nie należy ujmować tej transakcji w przedmiotowej sprawozdawczości.
4. W kolumnie 3 Wartość dostarczonej usługi należy podać wartość usługi, wykazanej w kolumnie 1, dostarczonej nierezydentowi pochodzącemu z kraju lub organizacji międzynarodowej wskazanej w kolumnie 2.

VI. Objaśnienia szczegółowe do działu 2. Usługi nabyte od nierezydentów

1. **W dziale 2 należy wykazać transakcje z tytułu nabycia usług od nierezydentów w podziale na rodzaj nabytej usługi oraz kraj nierezydenta/organizacji międzynarodowej.**
2. W kolumnie 1 Kod usługi należy wskazać rodzaj nabytej usługi stosując odpowiednie kody oraz objaśnienia dotyczące usług i pozostałych transakcji zawarte w **załączniku nr 2.**
3. W kolumnie 2 Symbol kraju należy podać kod ISO kraju lub organizacji międzynarodowej **(załącznik nr 3)**, w którym zagraniczny podmiot kontraktu (dostawca usługi) ma swoją siedzibę. Jeśli strony transakcji mają swoje siedziby/miejsca zamieszkania w Polsce, wówczas nie występuje międzynarodowy handel usługami i nie należy ujmować tej transakcji w przedmiotowej sprawozdawczości.
4. W kolumnie 3 Wartość nabytej usługi należy podać wartość usługi, wykazanej w kolumnie 1, nabytej od nierezydenta pochodzącego z kraju lub organizacji międzynarodowej wskazanej w kolumnie 2.

VII. Przykłady

1. **Dostarczenie usługi**
   W grudniu 2008 r. polski przedsiębiorca budowlany świadczył usługę na rzecz przedsiębiorstwa będącego nierezydentem, ale faktura została wystawiona dopiero w styczniu 2009 r. Ujęcie tej usługi w sprawozdawczości przypadnie w 2009 r., chociaż była ona wykonana w 2008 r.
2. **Nabycie usługi**
   W grudniu 2009 r. przedsiębiorstwo mające siedzibę w Polsce kupiło od francuskiego przedsiębiorstwa córki usługę elektronicznego przetwarzania danych, przy czym fakturę otrzymało dopiero w styczniu 2010 r. W tym przypadku usługa powinna zostać wykazana w sprawozdaniu za rok 2010, chociaż została nabyta w roku 2009.

Załącznik nr 1 do objaśnień do sprawozdania rocznego DNU-R

Wykaz kodów usług oraz pozostałych transakcji objętych sprawozdawczością wykazywanych w ramach działu 1 i działu 2 formularza

KOD	NAZWA	DZIAŁ 1 formularza	DZIAŁ 2 formularza
CZĘŚĆ A: USŁUGI			
	Usługi transportowe		
207	Usługi transportu morskiego pasażerskiego	x	x
208	Usługi transportu morskiego towarowego	x	x
209	Pozostałe usługi transportu morskiego	x	x
211	Usługi transportu lotniczego pasażerskiego	x	x
212	Usługi transportu lotniczego towarowego	x	x
213	Pozostałe usługi transportu lotniczego	x	x
218	Usługi transportu kosmicznego	x	x
220	Usługi transportu kolejowego pasażerskiego	x	x
221	Usługi transportu kolejowego towarowego	x	x
222	Pozostałe usługi transportu kolejowego	x	x
224	Usługi transportu samochodowego pasażerskiego	x	x
225	Usługi transportu samochodowego towarowego	x	x
226	Pozostałe usługi transportu samochodowego	x	x
228	Usługi transportu wodnego śródlądowego pasażerskiego	x	x
229	Usługi transportu wodnego śródlądowego towarowego	x	x
230	Pozostałe usługi transportu wodnego śródlądowego	x	x
231	Usługi transportu rurociągiem i przesyłu energii elektrycznej	x	x
232	Pozostałe usługi wspomagające i uzupełniające transport	x	x
	Podróże zagraniczne		
239	Podróże służbowe		x
	Usługi pocztowe i telekomunikacyjne		
958	Usługi pocztowe	x	x
959	Usługi kurierskie	x	x
247	Usługi telekomunikacyjne	x	x
	Usługi budowlane		
250	Usługi budowlane świadczone za granicą	x	x
251	Usługi budowlane świadczone w Polsce	x	x
	Usługi ubezpieczeniowe		
972	Składki z tytułu ubezpieczeń emerytalnych i na życie	x	x
973	Odszkodowania wypłacane z tytułu ubezpieczeń emerytalnych i na życie	x	x
974	Składki z tytułu ubezpieczeń przewożonych towarów	x	x
975	Odszkodowania z tytułu ubezpieczeń przewożonych towarów	x	x
976	Składki z tytułu pozostałych ubezpieczeń bezpośrednich	x	x
977	Odszkodowania z tytułu pozostałych ubezpieczeń bezpośrednich	x	x

978	Składki z tytułu reasekuracji	x	x
979	Odszkodowania z tytułu reasekuracji	x	x
258	Usługi wspomagające usługi ubezpieczeniowe	x	x
Usługi finansowe			
260	Usługi finansowe	x	x
Usługi informatyczne i informacyjne			
263	Usługi informatyczne	x	x
889	Usługi agencji informacyjnych	x	x
890	Pozostałe usługi dostarczania informacji	x	x
Patenty i licencje			
891	Opłaty z tytułu franszyzy i praw własności	x	x
892	Pozostałe honoraria i opłaty licencyjne	x	x
Pozostałe usługi gospodarcze			
271	Inne usługi związane z handlem	x	x
272	Usługi leasingu operacyjnego	x	x
275	Usługi prawne	x	x
276	Usługi w zakresie księgowości i rachunkowości, audytu i doradztwa podatkowego	x	x
277	Usługi doradztwa gospodarczego i w zakresie zarządzania oraz public relations	x	x
278	Reklama, badania rynku i sondaże opinii publicznej	x	x
279	Usługi badawczo-rozwojowe	x	x
280	Usługi architektoniczne, inżynieryjne i pozostałe techniczne	x	x
282	Utylizacja odpadów i usuwanie zanieczyszczeń	x	x
283	Usługi rolnicze, wydobywcze i przetwórstwo na miejscu	x	x
284	Pozostałe usługi gospodarcze	x	x
285	Usługi pomiędzy przedsiębiorstwami powiązanymi (gdzie indziej niewymienione)	x	x
Usługi kulturalne i rekreacyjne			
894	Usługi audiowizualne	x	x
898	Usługi powiązane z usługami audiowizualnymi	x	x
895	Usługi związane z edukacją	x	x
896	Usługi związane z ochroną zdrowia	x	x
897	Pozostałe usługi kulturalne i rekreacyjne	x	x
Usługi rządowe (gdzie indziej niewymienione)			
292	Ambasady i konsulaty	x	x
293	Jednostki i agencje wojskowe	x	x
294	Pozostałe usługi rządowe	x	x

CZĘŚĆ B: POZOSTAŁE TRANSAKCJE OBJĘTE SPRAWOZDAWCZOŚCIĄ			
KOD	**NAZWA**	**DZIAŁ 1 formularza**	**DZIAŁ 2 formularza**
982	Usługi niewydzielone i gdzie indziej niewskazane	**x**	**x**
393	Podatki i opłaty na rzecz obcych rządów	**x**	**x**
394	Składki i opłaty członkowskie podmiotów pozarządowych	**x**	**x**
440	Darowizny i pomoc bezzwrotna przeznaczone na finansowanie środków trwałych	**x**	**x**
395	Pozostałe darowizny, renty, emerytury, odszkodowania, kary	**x**	**x**
481	Nabycie/zbycie patentów, licencji i znaków towarowych	**x**	**x**
482	Nabycie/zbycie gruntów przez ambasady	**x**	**x**
310	Wynagrodzenie pracowników nierezydentów (wypłaty)		**x**
150	Usługi uszlachetniania	**x**	**x**
270	Pośrednictwo w międzynarodowym handlu towarami (merchanting)	**x**	**x**
160	Naprawy i konserwacja dóbr ruchomych	**x**	**x**

Załącznik nr 2 do objaśnień do sprawozdania rocznego DNU-R

Kategorie - Kody

KOD	NAZWA	STRONA
	Usługi transportowe	
207	Usługi transportu morskiego pasażerskiego	3
208	Usługi transportu morskiego towarowego	3
209	Pozostałe usługi transportu morskiego	3
211	Usługi transportu lotniczego pasażerskiego	3
212	Usługi transportu lotniczego towarowego	3
213	Pozostałe usługi transportu lotniczego	4
218	Usługi transportu kosmicznego	4
220	Usługi transportu kolejowego pasażerskiego	4
221	Usługi transportu kolejowego towarowego	4
222	Pozostałe usługi transportu kolejowego	4
224	Usługi transportu samochodowego pasażerskiego	4
225	Usługi transportu samochodowego towarowego	4
226	Pozostałe usługi transportu samochodowego	4
228	Usługi transportu wodnego śródlądowego pasażerskiego	5
229	Usługi transportu wodnego śródlądowego towarowego	5
230	Pozostałe usługi transportu wodnego śródlądowego	5
231	Usługi transportu rurociągiem i przesyłu energii elektrycznej	5
232	Pozostałe usługi wspomagające i uzupełniające transport .	5
	Podróże zagraniczne	
239	Podróże służbowe .	5
	Usługi pocztowe i telekomunikacyjne	
958	Usługi pocztowe	6
959	Usługi kurierskie	6
247	Usługi telekomunikacyjne	6
	Usługi budowlane	
250	Usługi budowlane świadczone za granicą	6
251	Usługi budowlane świadczone w Polsce	7
	Usługi ubezpieczeniowe	
972	Składki z tytułu ubezpieczeń emerytalnych i na życie	7
973	Odszkodowania wypłacane z tytułu ubezpieczeń emerytalnych i na życie	7
974	Składki z tytułu ubezpieczeń przewożonych towarów	7
975	Odszkodowania z tytułu ubezpieczeń przewożonych towarów	8
976	Składki z tytułu pozostałych ubezpieczeń bezpośrednich	8
977	Odszkodowania z tytułu pozostałych ubezpieczeń bezpośrednich	8
978	Składki z tytułu reasekuracji	9
979	Odszkodowania z tytułu reasekuracji	9
258	Usługi wspomagające usługi ubezpieczeniowe	9
	Usługi finansowe	
260	Usługi finansowe	9

KOD	NAZWA	STRONA
	Usługi informatyczne i informacyjne	
263	Usługi informatyczne	10
889	Usługi agencji informacyjnych	10
890	Pozostałe usługi dostarczania informacji	10
	Patenty i licencje	
891	Opłaty z tytułu franszyzy i praw własności	10
892	Pozostałe honoraria i opłaty licencyjne	10
	Pozostałe usługi gospodarcze	
271	Inne usługi związane z handlem	11
272	Usługi leasingu operacyjnego	11
275	Usługi prawne	11
276	Usługi w zakresie księgowości i rachunkowości, audytu i doradztwa podatkowego	11
277	Usługi doradztwa gospodarczego i w zakresie zarządzania oraz public relations	11
278	Reklama, badania rynku i sondaże opinii publicznej	12
279	Usługi badawczo-rozwojowe	12
280	Usługi architektoniczne, inżynieryjne i pozostałe techniczne	12
282	Utylizacja odpadów i usuwanie zanieczyszczeń	12
283	Usługi rolnicze, wydobywcze i przetwórstwo na miejscu	12
284	Pozostałe usługi gospodarcze	13
285	Usługi pomiędzy przedsiębiorstwami powiązanymi (gdzie indziej niewymienione)	13
	Usługi kulturalne i rekreacyjne	
894	Usługi audiowizualne	13
898	Usługi powiązane z usługami audiowizualnymi	14
895	Usługi związane z edukacją	14
896	Usługi związane z ochroną zdrowia	14
897	Pozostałe usługi kulturalne i rekreacyjne	14
	Usługi rządowe (gdzie indziej niewymienione)	
292	Ambasady i konsulaty	14
293	Jednostki i agencje wojskowe	14
294	Pozostałe usługi rządowe	14
	Pozostałe transakcje objęte sprawozdawczością	
982	Usługi niewydzielone i gdzie indziej niewskazane	15
393	Podatki i opłaty na rzecz obcych rządów	15
394	Składki i opłaty członkowskie podmiotów pozarządowych	15
440	Darowizny i pomoc bezzwrotna przeznaczone na finansowanie środków trwałych	15
395	Pozostałe darowizny, renty, emerytury, odszkodowania, kary	15
481	Nabycie/zbycie patentów, licencji i znaków towarowych	15
482	Nabycie/zbycie gruntów przez ambasady	15
310	Wynagrodzenie pracowników nierezydentów (wypłaty)	15
150	Usługi uszlachetniania	15
270	Pośrednictwo w międzynarodowym handlu towarami (merchanting)	16
160	Naprawy i konserwacja dóbr ruchomych	16

Kategorie – objaśnienia kodów

KOD	NAZWA	KOMENTARZ
		Usługi transportowe
207	Usługi transportu morskiego pasażerskiego	Przychody/rozchody z tytułu przewozu pasażerów statkami morskimi: - nierezydentów przez krajowego przewoźnika (dział 1), - rezydentów przez zagranicznego przewoźnika (dział 2) włącznie z przychodami/rozchodami za: - przewóz bagażu oraz innych towarów do użytku osobistego (w tym samochodu), - wyżywienie oraz usługi nabywane w czasie podróży statkiem, - wynajem statku wraz z załogą na potrzeby przewozu pasażerów jako transakcja między rezydentem a nierezydentem. **Uwaga:** Kodu nie należy stosować w przypadku: - wynajmu statku bez załogi (kod 272), - leasingu finansowego statku, - rejsu nierezydentów między polskimi portami.
208	Usługi transportu morskiego towarowego	Przychody/rozchody z tytułu usług przewozu towarów statkami morskimi w tranzycie lub między krajami trzecimi, jak również przesyłek pocztowych przewożonych na zlecenie biur pocztowych i kurierskich włącznie z przychodami/rozchodami za wynajem statku wraz z załogą. Usługi te są świadczone przez: - krajowego przewoźnika na rzecz nierezydenta (dział 1), - zagranicznego przewoźnika na rzecz polskiego podmiotu (dział 2). **Uwaga:** Kodu nie należy stosować w przypadku: - wynajmu statku bez załogi (kod 272), - leasingu finansowego statku, - usługi kurierskiej świadczonej przez firmy kurierskie (kod 959).
209	Pozostałe usługi transportu morskiego	Usługi związane z transportem morskim dostarczone nierezydentom (dział 1) lub nabyte od nierezydentów (dział 2), takie jak: - holowanie i pchanie (związane z transportem) urządzeń wiertniczych, dźwigów pływających i pogłębiarek, - pilotowanie, pomoc nawigacyjna i kontrola ruchu, - naprawy konserwacyjne i czyszczenie sprzętu, - ratownictwo wodne i ściąganie z mielizn.
211	Usługi transportu lotniczego pasażerskiego	Przychody/rozchody z tytułu przewozu: - pasażerów nierezydentów samolotami przez krajowego przewoźnika (dział 1), - pasażerów rezydentów samolotami przez zagranicznego przewoźnika (dział 2) włącznie z przychodami/rozchodami za: - przewóz bagażu oraz innych towarów do użytku osobistego, - wyżywienie oraz usługi nabywane w czasie podróży samolotem, - wynajem samolotu wraz z załogą na potrzeby przewozu pasażerów jako transakcja między rezydentem a nierezydentem **Uwaga:** Kodu nie należy stosować w przypadku: - przewozów nierezydentów przez polskich przewoźników w Polsce, - wynajmu samolotu bez załogi (kod 272), - leasingu finansowego samolotu.
212	Usługi transportu lotniczego towarowego	Przychody/rozchody z tytułu usług przewozu towarów samolotami w tranzycie lub między krajami trzecimi, jak również przesyłek pocztowych przewożonych na zlecenie biur pocztowych i kurierskich. Należy wykazać usługi świadczone przez: - krajowego przewoźnika na rzecz nierezydenta (dział 1), - zagranicznego przewoźnika na rzecz rezydenta (dział 2) włącznie z przychodami/rozchodami za wynajem samolotu wraz z załogą na potrzeby przewozu towarów. **Uwaga:** Kodu nie należy stosować w przypadku: - wynajmu samolotu bez załogi (kod 272), - leasingu finansowego samolotu, - usług kurierskich świadczonych przez firmy kurierskie (kod 959).
213	Pozostałe usługi transportu lotniczego	Usługi związane z transportem lotniczym dostarczone nierezydentom (dział 1) lub nabyte od nierezydentów (dział 2), takie jak: - holowanie, pilotowanie, pomoc nawigacyjna i kontrola ruchu, - opłaty startowe, za lądowanie i przelot, opłaty postojowe, - naprawy konserwacyjne i czyszczenie sprzętu, koszty przeglądów technicznych, - akcje ratownicze.

KOD	NAZWA	KOMENTARZ
218	Usługi transportu kosmicznego	Przychody/rozchody z tytułu usług statków kosmicznych dostarczonych nierezydentom (dział 1) lub nabytych od nierezydentów (dział 2), jak również innych operacji wykonywanych przez operatorów sprzętu satelitarnego, takie jak: wystrzeliwanie i umieszczanie satelitów w przestrzeni kosmicznej, transport towarów i pasażerów w celach naukowych. Usługi te obejmują również transakcje dokonane przez jedne kraje na rzecz krajów trzecich celem zapewnienia możliwości korzystania z pojazdów kosmicznych będących własnością tych ostatnich.
220	Usługi transportu kolejowego pasażerskiego	Przychody/rozchody z tytułu usług transportu kolejowego dostarczonych nierezydentom (dział 1) lub nabyte od nierezydentów (dział 2) w celu przewozu pasażerów między krajami (z wliczeniem wszystkich kosztów dodatkowych, które są związane z przewozem osób w ruchu kolejowym). **Uwaga:** Kodu nie należy stosować dla przychodów/rozchodów z tytułu przewozów nierezydentów przez krajowych przewoźników na terytorium Polski.
221	Usługi transportu kolejowego towarowego	Przychody/rozchody z tytułu usług transportu kolejowego dostarczonych nierezydentom (dział 1) lub nabytych od nierezydentów (dział 2) w celu przewozu towarów między krajami (z wliczeniem wszystkich kosztów dodatkowych, które są związane z przewozem towarów). Usługi te obejmują również usługi załadunkowe oraz rozładunkowe dokonywane przez przedsiębiorstwa kolejowe. **Uwaga:** Kodu nie należy stosować w odniesieniu do przychodów/rozchodów za usługi kurierskie świadczone przez firmy kurierskie (kod 959).
222	Pozostałe usługi transportu kolejowego	Usługi związane z transportem kolejowym dostarczone nierezydentom (dział 1) lub nabyte od nierezydentów (dział 2), takie jak: - holowanie i pchanie (związane z transportem), - kontrola ruchu i zarządzanie infrastrukturą kolejową, - naprawy konserwacyjne i czyszczenie sprzętu, koszty przeglądów technicznych, - korzystanie z infrastruktury torowej, - akcje ratownicze.
224	Usługi transportu samochodowego pasażerskiego	Przychody/rozchody z tytułu przewozu pasażerów samochodem lub autobusem: - nierezydentów przez krajowego przewoźnika (dział 1), - rezydentów przez zagranicznego przewoźnika (dział 2) włącznie z przychodami/rozchodami za: - przewóz bagażu oraz innych towarów do użytku osobistego, - wyżywienie oraz usługi nabywane w czasie podróży autobusem, - wynajem pojazdów drogowych z kierowcą na potrzeby przewozu pasażerów jako transakcja między rezydentem a nierezydentem, - przewozy taksówkowe osób. **Uwaga:** Kodu nie należy stosować w przypadku: - przewozu nierezydentów przez autobusy krajowe na terytorium Polski, - wynajmu pojazdów drogowych bez kierowcy (kod 272), - leasingu finansowego pojazdów drogowych.
225	Usługi transportu samochodowego towarowego	Przychody/rozchody z tytułu usług przewozu towarów pojazdami samochodowymi w tranzycie lub między krajami trzecimi, jak również przesyłek pocztowych przewożonych na zlecenie biur pocztowych i kurierskich. Należy wykazać usługi świadczone przez: - krajowego przewoźnika na rzecz nierezydenta (dział 1), - zagranicznego przewoźnika na rzecz rezydenta (dział 2) włącznie z kosztami dodatkowymi związanymi z transportem towarów oraz opłatami za wynajem samochodów z kierowcą. **Uwaga:** Kodu nie należy stosować w przypadku: - wynajmu samochodów bez kierowcy (kod 272), - leasingu finansowego pojazdów drogowych, - usług kurierskich świadczonych przez firmy kurierskie (kod 959).
226	Pozostałe usługi transportu samochodowego	Usługi związane z transportem samochodowym dostarczone nierezydentom (dział 1) lub nabyte od nierezydentów (dział 2), takie jak: - holowanie i kontrola ruchu, - usługi dworców autobusowych, - opłaty z tytułu użytkowania autostrad, mostów i tuneli, - usługi parkingowe, - naprawy konserwacyjne i czyszczenie sprzętu, - akcje ratownicze, - opłaty za korzystanie z dróg, - prowizje z pośrednictwa w transporcie.
228	Usługi transportu wodnego śródlądowego pasażerskiego	Przychody/rozchody z tytułu przewozu pasażerów środkami żeglugi śródlądowej: - nierezydentów przez krajowego przewoźnika (dział 1), - rezydentów przez zagranicznego przewoźnika (dział 2) włącznie z przychodami/rozchodami za: - przewóz bagażu oraz innych towarów do użytku osobistego (w tym samochodu), - wyżywienie oraz usługi nabywane w czasie podróży statkiem,

KOD	NAZWA	KOMENTARZ
		- wynajem statku wraz z załogą na potrzeby przewozu pasażerów jako transakcja między rezydentem a nierezydentem. **Uwaga:** Kodu nie należy stosować w przypadku: - przewozu nierezydentów na polskich wodach śródlądowych, - wynajmu statku bez załogi (kod 272), - leasingu finansowego statku.
229	Usługi transportu wodnego śródlądowego towarowego	Przychody/rozchody z tytułu usług przewozu towarów środkami transportu wodnego śródlądowego w tranzycie lub między krajami trzecimi, jak również przesyłek pocztowych przewożonych na zlecenie biur pocztowych i kurierskich. Należy wykazać usługi świadczone przez: - krajowego przewoźnika na rzecz nierezydenta (dział 1), - zagranicznego przewoźnika na rzecz rezydenta (dział 2) włącznie z przychodami/rozchodami za: - wynajem statków śródlądowych z załogą, - przewóz towarów śródlądowymi drogami wodnymi, które należą do jednego kraju, - przewóz towarów śródlądowymi drogami wodnymi, które należą do dwóch lub wielu krajów. **Uwaga:** Kodu nie należy stosować w przypadku: - wynajmu środków żeglugi śródlądowej bez załogi (kod 272), - leasingu finansowego środków żeglugi śródlądowej, - usług kurierskich świadczonych przez firmy kurierskie (kod 959).
230	Pozostałe usługi transportu wodnego śródlądowego	Usługi związane z transportem wodnym śródlądowym dostarczone nierezydentom (dział 1) lub nabyte od nierezydentów (dział 2), takie jak: - holowanie i pchanie, również związane z transportem urządzeń wiertniczych, dźwigów pływających i pogłębiarek, - pilotowanie, pomoc nawigacyjna i kontrola ruchu, - naprawy konserwacyjne i czyszczenie sprzętu, opłaty za przeglądy techniczne, - ratownictwo wodne i ściąganie z mielizn, - koszty cumowania i postojowe, opłaty portowe.
231	Usługi transportu rurociągiem i przesyłu energii elektrycznej	Przychody/rozchody z tytułu transportu towarów za pośrednictwem rurociągu (gaz ziemny, ropa naftowa, produkty naftowe) oraz przesyłu energii elektrycznej dostarczonej nierezydentom (dział 1) lub nabyte od nierezydentów (dział 2), włącznie z przychodami/rozchodami za transmisję energii elektrycznej, gdy nie jest ona związana z procesem produkcji i dystrybucji.
232	Pozostałe usługi wspomagające i uzupełniające transport	Kod do stosowania tylko dla pozostałych pomocniczych usług transportowych, które nie są związane z określonym środkiem transportu lub dotyczą środka transportu niewymienionego w wyżej wymienionych kodach usług transportowych, takie jak: - przeładunek, rozładunek i wyładunek towarów, - magazynowanie i przechowywanie towarów, - pomoc nawigacyjna (latarnie morskie, latarniowce, umieszczanie boi, znaków wodnych i podobnych elementów wspomagających nawigację na drogach wodnych), - usługi spedycji towarów i maklerskie, - pozostałe usługi wspomagające i pomocnicze na rzecz transportu, gdzie indziej niewymienione.
Podróże zagraniczne		
239	Podróże służbowe *Wykazywane tylko w dziale 2 formularza*	Rozchody (dział 2) z tytułu wydatków ponoszonych na zagraniczne podróże służbowe rezydentów obejmujące koszty hoteli i diet oraz refundację kosztów transportu w kraju podróży zagranicznej. **Uwaga:** Kodu nie należy stosować w przypadku kosztów transportu z Polski do kraju podróży zagranicznej. Koszty transportu rezydentów do kraju zagranicznej podróży służbowej, realizowanego przez zagranicznego przewoźnika, należy wykazywać jako koszty transportu pasażerskiego, w zależności od wykorzystywanego środka transportu z użyciem odpowiednich kodów: - usługi transportu morskiego pasażerskiego (kod 207), - usługi transportu lotniczego pasażerskiego (kod 211), - usługi transportu kolejowego pasażerskiego (kod 220), - usługi transportu samochodowego pasażerskiego (kod 224), - usługi transportu wodnego śródlądowego pasażerskiego (kod 228).
Usługi pocztowe i telekomunikacyjne		
958	Usługi pocztowe	Odbiór, transport i doręczanie listów, dzienników, periodyków, broszur, innych druków, przesyłek i paczek między rezydentami i nierezydentami, włącznie z przychodami za: - usługi pocztowe świadczone w okienkach pocztowych (takie jak sprzedaż znaczków, przekazy pieniężne, itd.), - wynajem skrytek pocztowych, - usługi związane z niedoręczoną pocztą, - usługi związane z kierowaniem poczty do krajów, w których opłaty pocztowe są niższe.

KOD	NAZWA	KOMENTARZ
		Uwaga: Kodu nie należy stosować w przypadku: - usług finansowych świadczonych przez państwowe urzędy pocztowe (kod 260), - usług związanych z przygotowaniem poczty (kod 284), - przechowywania towarów i usług pokrewnych, - kontraktów na międzynarodowe przewozy poczty zawarte przez państwowe urzędy pocztowe z firmami kurierskimi (kod 212, 221 lub 225), - pocztowych usług telekomunikacyjnych (kod 247).
959	Usługi kurierskie	Usługi kurierskie świadczone przez firmy kurierskie, włącznie z przychodami/rozchodami za doręczanie ekspresowe i od drzwi do drzwi, doręczanie w określonym terminie, odbiór na żądanie. Firmy kurierskie mogą wykorzystywać własne, użytkowane przez spółki lub państwowe środki transportu. **Uwaga:** Kodu nie należy stosować w przypadku: - przewozu poczty przez przedsiębiorstwa transportu lotniczego (kod 212), - przechowywania towarów, - usług związanych z przygotowaniem poczty (kod 284).
247	Usługi telekomunikacyjne	Usługi świadczone między rezydentami i nierezydentami związane z transmisją dźwięku, obrazów, danych lub innych informacji za pomocą: - telefonu, - telefonu komórkowego, - teleksu, - telegramu, - radia, telewizji kablowej i stacji nadawczych, - satelity, - poczty elektronicznej, - usług faksowych itd. włącznie z przychodami/rozchodami za: - usługi dostarczania dostępu do Internetu, - usługi związane z siecią komercyjną, - telekonferencje, - usługi wspomagające, - usługi bezpośredniego dostępu on-line do sieci wraz z dostępem do Internetu. Wartość przekazywanej informacji nie jest włączona. **Uwaga:** Kodu nie należy stosować w przypadku: - usług instalacji sprzętu sieci telefonicznej (kod 250 lub 251), - usług dotyczących baz danych oraz pokrewnych usług komputerowych umożliwiających dostęp i obsługę danych dostarczanych przez serwery baz danych (kod 263 lub 890).
		Usługi budowlane
250	Usługi budowlane świadczone za granicą	Dział 1: przychody z tytułu usług budowlanych świadczonych za granicą przez rezydentów z włączeniem: - prac związanych z przygotowaniem placu budowy, - prac budowlanych w obiektach mieszkalnych i niemieszkalnych oraz inżynierii lądowej i wodnej, - instalacji oraz montażu maszyn. Włączyć należy wszystkie przychody z tytułu przedsięwzięć budowlanych, takich jak: - wynajem sprzętu budowlanego i sprzętu burzącego wraz z operatorem, - prace związane z czyszczeniem zewnętrznej elewacji budynków, - naprawy budowlane. **Uwaga:** Kodu nie należy stosować w przypadku: - prac związanych z przygotowaniem placu budowy dla górnictwa i wydobycia ropy naftowej oraz gazu ziemnego (kod 283), - prac związanych z usuwaniem wielkich zanieczyszczeń (kod 282). Dział 2: rozchody z tytułu usług i prac najemnych nabytych przez przedsiębiorstwo rezydenta na potrzeby budowy, z włączeniem wydatków związanych z takimi przedsięwzięciami budowlanymi, jak: - wydatki poniesione przez przedsiębiorstwo budowlane na usługi dostarczone przez miejscowe firmy, - wydatki przedsiębiorstwa budowlanego w kraju usługobiorcy, poniesione na zakup usług i towarów, które zostały dostarczone do kraju usługobiorcy z krajów trzecich, - wynagrodzenie pracowników.
251	Usługi budowlane świadczone w Polsce	Dział 1: przychody z tytułu usług i prac najemnych nabytych przez przedsiębiorstwo nierezydenta na potrzeby budowy: - wydatki poniesione przez przedsiębiorstwo budowlane nierezydenta na usługi i towary dostarczane przez miejscowe firmy, - wydatki poniesione przez przedsiębiorstwo budowlane nierezydenta na usługi, które były importowane z krajów trzecich, - wynagrodzenia pracowników.

KOD	NAZWA	KOMENTARZ
		Dział 2: rozchody z tytułu usług budowlanych świadczonych rezydentom w Polsce przez nierezydentów z włączeniem: - prac związanych z przygotowaniem placu budowy, - prac budowlanych w obiektach mieszkalnych i niemieszkalnych oraz inżynierii lądowej i wodnej, - instalacji oraz montażu maszyn. Włączyć należy również rozchody związane z takimi przedsięwzięciami budowlanymi, jak: - wynajem sprzętu budowlanego i burzącego wraz z operatorem, - czyszczenie zewnętrznej elewacji budynków, - naprawy budowlane. **Uwaga:** Kodu nie należy stosować w przypadku: - przygotowania placu budowy dla górnictwa oraz wydobycia ropy naftowej i gazu ziemnego (kod 283), - prac związanych z usuwaniem wielkich zanieczyszczeń (kod 282).
Usługi ubezpieczeniowe		
972	Składki z tytułu ubezpieczeń emerytalnych i na życie	Dział 1: przychody z tytułu składek płaconych rezydentom (towarzystwom ubezpieczeniowym i funduszom emerytalnym) przez nierezydentów posiadających polisy ubezpieczeniowe, w zamian, za które posiadaczom polisy są gwarantowane: - otrzymanie minimalnej uzgodnionej kwoty w oznaczonym czasie lub w razie śmierci, gdy ta nastąpi wcześniej (ubezpieczenie na życie), - otrzymanie emerytury po osiągnięciu wieku emerytalnego (fundusze emerytalne). Dział 2: rozchody z tytułu składek płaconych przez rezydentów posiadających polisy ubezpieczeniowe nierezydentom (towarzystwom ubezpieczeniowym i funduszom emerytalnym), w zamian, za które posiadaczom polis są gwarantowane: - otrzymanie minimalnej uzgodnionej kwoty w oznaczonym czasie lub w razie śmierci, gdy ta nastąpi wcześniej (ubezpieczenie na życie), - otrzymanie emerytury po osiągnięciu wieku emerytalnego (fundusze emerytalne). **Uwaga:** Kodu nie należy stosować w przypadku: - ubezpieczeń na życie, kiedy dochody są wypłacane tylko w przypadku śmierci, z wyłączeniem innych okoliczności (składki z tytułu pozostałych ubezpieczeń bezpośrednich - kod 976), - wpłaty na obowiązkowe ubezpieczenia społeczne.
973	Odszkodowania wypłacane z tytułu ubezpieczeń emerytalnych i na życie *Rozchody wykazują tylko towarzystwa ubezpieczeniowe i fundusze emerytalne*	Dział 1: przychody z tytułu odszkodowań płaconych przez nierezydentów (towarzystwa ubezpieczeniowe i fundusze emerytalne) rezydentom posiadającym ich polisy: - kwoty płacone w uzgodnionym czasie lub na wypadek śmierci posiadacza polisy (ubezpieczenie na życie), - dochody zapewniane po przejściu na emeryturę (fundusze emerytalne). Dział 2: rozchody z tytułu odszkodowań wypłacanych przez rezydentów (towarzystwa ubezpieczeniowe i fundusze emerytalne) nierezydentom posiadającym ich polisy: - kwoty płacone w uzgodnionym czasie lub na wypadek śmierci posiadacza polisy (ubezpieczenia na życie), - dochody zapewniane po przejściu na emeryturę (fundusze emerytalne). **Uwaga:** Kodu nie należy stosować w przypadku: - ubezpieczeń na życie, gdy odszkodowanie jest wypłacane tylko w przypadku śmierci, z wyłączeniem innych okoliczności (odszkodowania z tytułu pozostałych ubezpieczeń bezpośrednich - kod 977), - wypłaty związane z obowiązkowymi ubezpieczeniami społecznymi.
974	Składki z tytułu ubezpieczeń przewożonych towarów	Dział 1: przychody z tytułu składek płaconych przez nierezydentów rezydentom (towarzystwom ubezpieczeniowym na ubezpieczenie przewożonych towarów), w zamian za które nierezydentom są gwarantowane odszkodowania w przypadku kradzieży, uszkodzenia czy też całkowitej utraty towarów. Dział 2: rozchody z tytułu składek płaconych przez rezydentów nierezydentom (towarzystwom ubezpieczeniowym na ubezpieczenie przewożonych towarów), w zamian za które rezydentom są gwarantowane odszkodowania w przypadku kradzieży, uszkodzenia czy też całkowitej utraty towarów. **Uwaga:** Kodu nie należy stosować w przypadku ubezpieczeń pojazdów wykorzystywanych do przewozu towarów (kod 976).

KOD	NAZWA	KOMENTARZ
975	Odszkodowania z tytułu ubezpieczeń przewożonych towarów *Rozchody wykazują tylko towarzystwa ubezpieczeniowe*	Dział 1: przychody z tytułu odszkodowań wypłacanych przez nierezydentów (towarzystwa ubezpieczeniowe) rezydentom z tytułu kradzieży, uszkodzenia lub całkowitej utraty towaru. Dział 2: rozchody z tytułu odszkodowań wypłacanych przez rezydentów (towarzystwa ubezpieczeniowe) nierezydentom z tytułu kradzieży, uszkodzenia lub całkowitej utraty towaru. **Uwaga:** Kodu nie należy stosować w przypadku ubezpieczeń pojazdów wykorzystanych do przewozu towarów (kod 977).
976	Składki z tytułu pozostałych ubezpieczeń bezpośrednich	Dział 1: przychody z tytułu składek płaconych przez nierezydentów posiadających polisy rezydentom - dostawcom usług ubezpieczeniowych (innych niż ubezpieczenia na życie i ubezpieczenia frachtu), takich jak: - ubezpieczenia na życie, kiedy odszkodowanie jest wypłacane tylko w przypadku śmierci, z wyłączeniem innych okoliczności, - ubezpieczenia od wypadków i chorób, - ubezpieczenia wszystkich środków lokomocji (statki, samochody ciężarowe itp.), - ubezpieczenia transportu morskiego, lotniczego i pozostałego, - ubezpieczenia od pożaru i innych uszkodzeń mienia, - ubezpieczenia od strat finansowych, - ogólne ubezpieczenia od odpowiedzialności cywilnej, - pozostałe ubezpieczenia, takie jak: ubezpieczenia w podróży, ubezpieczenia związane z pożyczkami i kartami kredytowymi. Dział 2: rozchody z tytułu składek płaconych przez rezydentów posiadających polisy nierezydentom - dostawcom usług ubezpieczeniowych (innych niż ubezpieczenia na życie i ubezpieczenia frachtu), takich jak: - ubezpieczenia na życie, kiedy odszkodowanie jest wypłacane tylko w przypadku śmierci, z wyłączeniem innych okoliczności, - ubezpieczenia od wypadków i chorób, - ubezpieczenia wszystkich środków lokomocji (statki, samochody ciężarowe itp.), - ubezpieczenia transportu morskiego, lotniczego i pozostałego, - ubezpieczenia od pożaru i innych uszkodzeń mienia, - ubezpieczenia od strat finansowych, - ogólne ubezpieczenia od odpowiedzialności cywilnej, - pozostałe ubezpieczenia, takie jak: ubezpieczenie w podróży, ubezpieczenia związane z pożyczkami i kartami kredytowymi. **Uwaga:** Kodu nie należy stosować w przypadku obowiązkowych ubezpieczeń społecznych.
977	Odszkodowania z tytułu pozostałych ubezpieczeń bezpośrednich *Rozchody wykazują tylko dostawcy usług ubezpieczeniowych (innych niż ubezpieczenia na życie i ubezpieczenia frachtu)*	Dział 1: przychody z tytułu odszkodowań płaconych przez towarzystwa ubezpieczeniowe nierezydentów rezydentom z tytułu ubezpieczeń pozostałych (innych niż ubezpieczenia na życie i ubezpieczenia frachtu), takie jak: - ubezpieczenia na życie, kiedy odszkodowanie jest wypłacane tylko w przypadku śmierci, z wyłączeniem innych okoliczności, - ubezpieczenia od wypadków i chorób, - ubezpieczenia wszystkich środków lokomocji (statki, samochody ciężarowe itp.), - ubezpieczenia transportu morskiego, lotniczego i pozostałego, - ubezpieczenia od pożaru i innych uszkodzeń mienia, - ubezpieczenia od strat finansowych, - ogólne ubezpieczenia od odpowiedzialności cywilnej, - pozostałe ubezpieczenia takie jak: ubezpieczenia w podróży, ubezpieczenia związane z pożyczkami i kartami kredytowymi. Dział 2: rozchody z tytułu odszkodowań płaconych przez towarzystwa ubezpieczeniowe rezydentów nierezydentom z tytułu ubezpieczeń pozostałych (innych niż ubezpieczenia na życie i ubezpieczenia frachtu), takie jak: - ubezpieczenia na życie, kiedy odszkodowanie jest wypłacane tylko w przypadku śmierci, z wyłączeniem innych okoliczności, - ubezpieczenia od wypadków i chorób, - ubezpieczenia wszystkich środków lokomocji (statki, samochody ciężarowe itp.), - ubezpieczenia transportu morskiego, lotniczego i pozostałego, - ubezpieczenia od pożaru i innych uszkodzeń mienia, - ubezpieczenia od strat finansowych, - ogólne ubezpieczenia od odpowiedzialności cywilnej, - pozostałe ubezpieczenia, takie jak: ubezpieczenie w podróży, ubezpieczenia związane z pożyczkami i kartami kredytowymi. **Uwaga:** Kodu nie należy stosować w przypadku odszkodowań związanych z obowiązkowymi ubezpieczeniami społecznymi.

KOD	NAZWA	KOMENTARZ
978	Składki z tytułu reasekuracji *Wykazują tylko towarzystwa ubezpieczeniowe*	Dział 1: przychody z tytułu składek płaconych przez nierezydentów - ubezpieczycieli rezydentom - przedsiębiorstwom reasekuracyjnym z tytułu zawartych kontraktów na część ryzyka ubezpieczeniowego. Dział 2: rozchody z tytułu składek płaconych przez rezydentów - ubezpieczycieli nierezydentom - przedsiębiorstwom reasekuracyjnym z tytułu zawartych kontraktów na część ryzyka ubezpieczeniowego.
979	Odszkodowania z tytułu reasekuracji *Wykazują tylko towarzystwa ubezpieczeniowe*	Dział 1: przychody z tytułu odszkodowań wypłacanych przez nierezydentów - przedsiębiorstwa reasekuracyjne rezydentom - ubezpieczycielom w przypadku wystąpienia ubezpieczonego ryzyka. Dział 2: rozchody z tytułu odszkodowań wypłacanych przez rezydentów - przedsiębiorstwa reasekuracyjne nierezydentom - ubezpieczycielom w przypadku wystąpienia ubezpieczonego ryzyka.
258	Usługi wspomagające usługi ubezpieczeniowe	Transakcje usługowe zawarte między rezydentami i nierezydentami ściśle związane z operacjami ubezpieczeniowymi i funduszami emerytalnymi, takie jak: - prowizje agentów ubezpieczeniowych oraz usługi brokerskie i agencyjne, - usługi konsultacyjne dotyczące ubezpieczeń i emerytur, - usługi związane z wyceną i rozstrzyganiem sporów, - usługi aktuarialne, - usługi związane z organizacją likwidacji szkód, - kontrola i monitoring usług związanych z wyrównywaniem szkód oraz ze ściąganiem należności i windykacją.
Usługi finansowe		
260	Usługi finansowe	Wszystkie usługi związane z pośrednictwem finansowym oraz usługi wspomagające świadczone przez nierezydentów lub nierezydentom. Obejmują prowizje i opłaty wiążące się z transakcjami finansowymi, które są związane z: - przyjmowaniem depozytów i udzielaniem kredytów oraz pożyczek, z włączeniem kredytów oraz pożyczek hipotecznych i niehipotecznych dla firm i osób fizycznych, - akredytywami, akceptami bankowymi, liniami kredytowymi i pozostałymi podobnymi instrumentami, - leasingiem finansowym, - factoringiem, - finansowymi instrumentami pochodnymi, - emisją papierów wartościowych, działalnością maklerską i wykupem papierów wartościowych, z włączeniem prowizji odnoszących się do płatności dochodów od papierów wartościowych, - clearingiem płatności, - transakcjami dewizowymi. Pozostałe usługi związane z działalnością finansową to: - usługi doradztwa finansowego, - usługi przechowywania aktywów finansowych lub złota, - usługi zarządzania aktywami finansowymi, - usługi związane z przejęciami i fuzjami, - gospodarka finansowa przedsiębiorstw prywatnych i usługi związane z kapitałem spekulacyjnym, - usługi związane z kartami kredytowymi i pozostałe podobne usługi, - zarządzanie rynkami finansowymi, - ocena zdolności kredytowej. **Uwaga:** Kodu nie należy stosować w przypadku: - usług pośrednictwa w ubezpieczeniach na życie i ubezpieczeniach emerytalnych (włączone do ubezpieczeń na życie i funduszy emerytalnych - kod 972 lub 973), - pozostałych usług ubezpieczeniowych (kod 976 lub 977), - usług doradztwa niefinansowego świadczonych przez banki (kod 275, 276, 277 lub 898), - zysków i strat zrealizowanych w wyniku zakupu lub sprzedaży instrumentów finansowych na własny rachunek, - odsetek i kapitału depozytów, kredytów i pożyczek oraz rat leasingu finansowego.
Usługi informatyczne i informacyjne		
263	Usługi informatyczne	Przychody/rozchody z tytułu usług dotyczących sprzętu komputerowego, oprogramowania i przetwarzania danych świadczonych między rezydentami i nierezydentami, takich jak: - licencje i sprzedaż oprogramowania dostosowanego do indywidualnych potrzeb niezależnie od sposobu dostarczenia oraz oprogramowania niezindywidualizowanego dostarczonego elektronicznie, - usługi konsultacyjne i wdrożeniowe w odniesieniu do sprzętu komputerowego i peryferyjnego, - konserwacja i naprawy sprzętu komputerowego i peryferyjnego, - usługi odzyskiwania utraconego oprogramowania i danych, - doradztwo i pomoc w sprawach związanych z zarządzaniem zasobami komputerowymi,

KOD	NAZWA	KOMENTARZ
		- analiza, projektowanie i programowanie gotowych systemów, - opracowanie, produkcja, dostarczenie i sporządzenie dokumentacji oprogramowania dostosowanego do indywidualnych potrzeb, łącznie z systemami operacyjnymi wykonanymi na zamówienie dla poszczególnych użytkowników, - konserwacja systemów i inne usługi wspomagające, takie jak organizowanie szkoleń oferowane w ramach usług konsultacyjnych, - usługi związane z przetwarzaniem danych, takie jak: wprowadzanie danych, tworzenie tabel i przetwarzanie na zasadzie współużytkowania (time-sharing), - usługi związane z opracowaniem i projektowaniem stron internetowych, - zarządzanie urządzeniami komputerowymi, - usługi administrowania serwerami internetowymi (np. dostarczanie miejsca na serwerze internetowym do zamieszczania stron internetowych klienta), - opłaty licencyjne za ograniczone prawa rozpowszechniania oprogramowania bądź ograniczone prawa do zastosowania w innym urządzeniu/produkcie wykorzystującym oprogramowanie. **Uwaga:** Kodu nie należy stosować w przypadku: - dostarczenia gotowego, opakowanego, niezindywidualizowanego oprogramowania (sklasyfikowane jako towary), - szkoleń komputerowych dla nieokreślonego odbiorcy (kod 897).
889	Usługi agencji informacyjnych	Przychody/rozchody z tytułu usług świadczonych przez agencje informacyjne, takie jak dostarczanie wiadomości, zdjęć i artykułów do środków masowego przekazu, takich jak: radio, telewizja, gazety, periodyki i inne media.
890	Pozostałe usługi dostarczania informacji	Przychody/rozchody z tytułu usług bazodanowych świadczonych między rezydentami i nierezydentami, takich jak: - projektowanie baz danych, - przechowywanie danych, - rozpowszechnianie danych i baz danych (łącznie z książkami telefonicznymi i listami adresowymi) zarówno w trybie on-line, jak i za pomocą nośników magnetycznych, optycznych lub drukowanych, - internetowe portale wyszukujące (usługi związane z procedurami wyszukującymi, odnajdujące adresy internetowe dla klientów, którzy wprowadzają kluczowe zapytania). Włączyć należy: - bezpośrednią, niemasową prenumeratę dzienników i periodyków za pośrednictwem poczty, elektronicznej transmisji lub pozostałych środków, - pobierane materiały niebędące oprogramowaniem lub przekazem audio lub wideo.
		Patenty i licencje
891	Opłaty z tytułu franszyzy i praw własności	Przychody/rozchody z tytułu nadania specjalnych praw oraz koncesji między rezydentami i nierezydentami z włączeniem: - przekazania projektu (sklepu lub towaru), - przekazania technologii przemysłowych, - opłat z tytułu nadania specjalnych praw lub przywilejów, które mogą obejmować szkolenia, pomoc i reklamę. Honoraria płacone z tytułu używania zastrzeżonych znaków towarowych, to jest słów, symboli, wzorów lub ich kombinacji, które odróżniają towary lub usługi płatnika od towarów lub usług innych odbiorców.
892	Pozostałe honoraria i opłaty licencyjne	Przychody/rozchody z tytułu używania niematerialnych, nieprodukowanych i niefinansowych aktywów oraz praw własnościowych, takich jak: - patenty, - prawa autorskie, - procesy technologiczne i wzory przemysłowe, - użytkowanie na podstawie umów licencyjnych wytworzonych oryginałów lub wzorów, takich jak rękopisy, programy komputerowe oraz utwory kinematograficzne i nagrania dźwiękowe. **Uwaga:** Kodu nie należy stosować w przypadku: - przychodów z tytułu gotówkowej sprzedaży tych aktywów i praw, - prawa rozpowszechniania produktów audiowizualnych w ograniczonym czasie i na ograniczonym terytorium (kod 894).
		Pozostałe usługi gospodarcze
271	Inne usługi związane z handlem	Usługi związane z pobieraniem prowizji od transakcji towarowych i usługowych na bazie kontraktów zawartych między rezydentami i nierezydentami z włączeniem: - prowizji płaconych pośrednikom handlowym, - prowizji płaconych brokerom, - prowizji płaconych dealerom i agentom, - prowizji związane ze sprzedażą towarów na aukcji. **Uwaga:** Kodu nie należy stosować w przypadku: - opłat związanych z nabywaniem praw i przywilejów (kod 891), - pośrednictwa w usługach finansowych (kod 260),

KOD	NAZWA	KOMENTARZ
		- opłat za pośrednictwo w transporcie (odpowiednie kody dla usług transportowych), - pośrednictwa w ubezpieczeniach (kod 258).
272	Usługi leasingu operacyjnego	Przychody/rozchody z tytułu leasingu sprzętu bez załogi, dokonywanego między rezydentami i nierezydentami, takiego jak: - samochody i pojazdy samochodowe przeznaczone do przewozu towarów, - statki, samoloty, - sprzęt transportowy bez załogi, taki jak kontenery kolejowe itd., - inne maszyny, urządzenia i sprzęt. **Uwaga:** Kodu nie należy stosować w przypadku: - leasingu finansowego, - leasingu linii telekomunikacyjnych lub potencjału telekomunikacyjnego (kod 247), - wynajmu statków lub samolotów z załogą (kod 208 lub 212), - wynajmu pojazdów zagranicznym podróżnym.
275	Usługi prawne	Usługi między rezydentami i nierezydentami obejmujące: - doradztwo prawne i reprezentację we wszelkich procedurach prawnych, sądowych i statutowych, - redagowanie prawnych dokumentów i tytułów, - konsultacje w sprawie świadectw, atestów, patentów i praw własności, - usługi związane z przechowywaniem depozytów i zabezpieczeniem praw rzeczowych na nieruchomościach, - usługi powiernictwa i sądownictwa polubownego. **Uwaga:** Wyłączyć należy grzywny i kary pieniężne.
276	Usługi w zakresie księgowości i rachunkowości, audytu i doradztwa podatkowego	Usługi zakontraktowane między rezydentami i nierezydentami obejmujące: - rejestrowanie transakcji handlowych, - badanie zapisów księgowych i zestawień finansowych (audyt finansowy), - planowanie podatków i doradztwo podatkowe, - przygotowanie dokumentów podatkowych.
277	Usługi doradztwa gospodarczego i w zakresie zarządzania oraz public relations	Usługi zakontraktowane między rezydentami i nierezydentami obejmujące doradztwo, kierownictwo i wsparcie w zakresie: - polityki i strategii handlowej, - kompleksowego planowania, budowania i kontroli organizacji, - poprawy wizerunku klientów i ich relacji z instytucjami i opinią publiczną. Włączyć należy: - audyt zarządzania, - zarządzanie rynkiem (marketing), zasobami ludzkimi i produkcją, - doradztwo w zakresie zarządzania projektami, - doradztwo w zakresie zarządzania finansami. **Uwaga:** Kodu nie należy stosować w przypadku: usług reklamowych (kod 278) oraz usług doradztwa w zakresie podatków (kod 276).
278	Reklama, badania rynku i sondaże opinii publicznej	Usługi zakontraktowane między rezydentami i nierezydentami obejmujące: - projektowanie, tworzenie i sprzedaż reklam przez agencje reklamowe, - umieszczanie reklam w mediach, łącznie z zakupem i sprzedażą powierzchni reklamowej, - usługi wystawiennicze oferowane przez targi handlowe, - promocja produktów za granicą, - badanie rynku i telemarketing, - sondaże opinii publicznej w różnych kwestiach. **Uwaga:** Kodu nie należy stosować w przypadku usług związanych z public relations (kod 277).
279	Usługi badawczo--rozwojowe	Usługi zakontraktowane między rezydentami i nierezydentami związane z: - badaniami podstawowymi, - badaniami stosowanymi, - eksperymentalnym rozwojem nowych produktów i procesów. Włączyć należy: - rozwój systemów operacyjnych, które wyrażają postęp techniczny, - badania związane z elektroniką, farmaceutyką i biotechnologią. **Uwaga:** Kodu nie należy stosować w przypadku usług technicznych (kod 280).
280	Usługi architektoniczne, inżynieryjne i pozostałe techniczne	Usługi zakontraktowane między rezydentami i nierezydentami związane z: - tworzeniem projektów architektonicznych, urbanistycznych i pozostałych, - planowaniem i projektowaniem wzorów, - nadzorem budowlanym zapór wodnych, mostów, portów lotniczych, kompletnych obiektów przemysłowych pod klucz, - pracami geodezyjnymi, kartografią, testowaniem i certyfikacją produktów oraz badania i analizy techniczne, - usługi w zakresie badań i analiz składu, czystości substancji i właściwości fizycznych, - usługi geologiczne w zakresie naukowych poszukiwań złóż ropy naftowej i gazu ziemnego oraz pomiarami pod powierzchnią ziemi,

KOD	NAZWA	KOMENTARZ
		- usługi w zakresie sporządzania map i prognoz pogody. Włączyć należy: - doradcze i konsultacyjne prace inżynieryjne: studia nad techniczną wykonalnością i wpływem projektów na środowisko, - usługi projektowania technicznego mechanicznych i elektrycznych instalacji w budynkach, - usługi projektowania technicznego procesów przemysłowych i produkcyjnych: planowanie i dokumentacja instalacji maszyn, projektów wodnych, projektów naftowych, zakładów przemysłowych, systemów oprzyrządowania. **Uwaga:** Kodu nie należy stosować w przypadku: - usług związanych z wydobyciem złóż (kod 283), - usług związanych z oszacowaniem szkód (kod 977), - usług związanych z projektowaniem i montażem sprzętu kontrolującego procesy przemysłowe i zautomatyzowanych zakładów produkcyjnych (kod 250 lub 251).
282	Utylizacja odpadów i usuwanie zanieczyszczeń	Usługi zakontraktowane między rezydentami i nierezydentami obejmujące: - utylizację odpadów radioaktywnych i innych, - usługi w zakresie usuwania, uzdatniania, odkażania i oczyszczania gleby oraz wody, łącznie z wyciekami ropy naftowej, - usługi w zakresie odprowadzania i oczyszczania ścieków oraz opróżniania i czyszczenia szamb i dołów gnilnych, - rekultywacja obszarów górniczych, - usuwanie zanieczyszczeń i usługi sanitarne, - wszystkie pozostałe usługi, które są związane z usuwaniem zanieczyszczeń lub przywracaniem równowagi środowiska naturalnego.
283	Usługi rolnicze, wydobywcze i przetwórstwo na miejscu	Usługi zakontraktowane między rezydentami i nierezydentami obejmujące: **Usługi rolnicze:** - usługi związane z uprawami rolniczymi: przygotowanie pól, siew, sadzenie i pielęgnacja, opryskiwanie i zwalczanie szkodników, zbiór, wynajem maszyn rolniczych z obsługą, - usługi związane z zagospodarowaniem terenów zieleni, - chów i hodowla zwierząt wraz z usługami powiązanymi, - usługi weterynaryjne dla zwierząt hodowlanych (innych niż domowe), - rybołówstwo, chów i hodowla ryb, - łowiectwo i usługi z nim związane, hodowla i pozyskiwanie zwierząt łownych, - leśnictwo i pozyskiwanie drewna, usługi w szkółkach leśnych. **Uwaga:** Kodu nie należy stosować w przypadku usług weterynaryjnych dla zwierząt domowych (kod 897). **Usługi wydobywcze:** - usługi związane z wydobyciem węgla kamiennego, - usługi związane z wydobyciem ropy naftowej i gazu ziemnego, łącznie z wierceniem i budową wież wiertniczych, usługami remontowymi i demontażem oraz cementowaniem obudowy szybów naftowych i gazowych, - specjalistyczne usługi w dziedzinie gaszenia pożarów szybów. **Uwaga:** Kodu nie należy stosować w przypadku usług geologicznych w zakresie naukowych poszukiwań złóż ropy naftowej i gazu ziemnego oraz pomiarów pod powierzchnią ziemi (kod 280). **Inne usługi produkcyjne:** Są to usługi związane z produkcją danego wyrobu obejmujące podstawowe czynności wykonywane w ramach procesu produkcyjnego, nietworzące bezpośrednio nowych dóbr, realizowane przez podwykonawcę z surowców powierzonych przez zleceniodawcę i na jego rzecz. Za wykonane czynności, które mogą obejmować również dostarczenie surowców niezbędnych do tej produkcji, podwykonawca pobiera opłatę.
284	Pozostałe usługi gospodarcze	Usługi zakontraktowane między rezydentami i nierezydentami obejmujące: - usługi biur podróży, pilotów wycieczek i przewodników turystycznych, obsługę ruchu turystycznego, - usługi związane z nieruchomościami wynajem lub dzierżawa, zarządzanie nieruchomościami, - usługi opracowywania projektów wystroju wnętrz i dekoracji, - tłumaczenia ustne i pisemne, - usługi pośrednictwa pracy oraz agencji pracy tymczasowej, - usługi detektywistyczne i ochroniarskie, - usługi fotograficzne, - czyszczenie i sprzątanie budynków, dezynfekcję i tępienie szkodników, - usługi związane z pakowaniem wszelkiego rodzaju towarów przy użyciu różnorodnych technik pakowania, - usługi centrów telefonicznych (call center) oraz przyjmowania telefonów,

KOD	NAZWA	KOMENTARZ
		- usługi powielania, inne niż drukowanie (wykonywanie światłokopii, fotokopiowanie itp.), - usługi związane z pracami sekretarskimi, wysyłanie i odbieranie poczty, - usługi w zakresie oceny zdolności kredytowej osób i firm, usługi świadczone przez agencje inkasa, - usługi związane z dystrybucją elektryczności, wody, gazu i innych produktów naftowych, - instalowanie, montowanie, naprawa i konserwacja wszelkiego rodzaju sprzętu i urządzeń (urządzeń biurowych, komputerów, sprzętu medycznego, kinematograficznego, fotograficznego, elektrycznego, nadajników telewizyjnych i radiowych), - usługi poligraficzne, introligatorskie oraz składu drukarskiego, - usługi związane z reprodukcją nagrań dźwiękowych i wideo, - pozostałe usługi gdzie indziej niewymienione.
285	Usługi pomiędzy przedsiębiors-twami powiązanymi (gdzie indziej niewymienione)	Usługi zakontraktowane między rezydentami i nierezydentami powiązanymi kapitałowo obejmują: - transakcje oddziałów, podmiotów zależnych i stowarzyszonych na rzecz ich podmiotów macierzystych lub innych podmiotów powiązanych, które stanowią wkład w koszty ogólnego zarządu oddziałów, podmiotów zależnych i stowarzyszonych (za planowanie, organizowanie i kontrolowanie) oraz zwrot wydatków rozliczanych bezpośrednio przez podmioty macierzyste, - transakcje pomiędzy podmiotami macierzystymi oraz ich oddziałami, podmiotami zależnymi i stowarzyszonymi na pokrycie kosztów ogólnych. Kod do stosowania tylko dla usług pomiędzy przedsiębiorstwami powiązanymi kapitałowo (dla usług gdzie indziej niewymienionych).
		Usługi kulturalne i rekreacyjne
894	Usługi audiowizualne	Usługi i związane z nimi opłaty odnoszące się do produkcji filmów, programów radiowych i telewizyjnych, nagrań muzycznych z włączeniem: - wynagrodzeń za prawa dystrybucyjne sprzedawane mediom na ograniczoną liczbę widowisk w określonych obszarach, - praw do retransmisji telewizyjnych imprez sportowych, cyrkowych i podobnych wydarzeń, - praw dystrybucji i związanych z nimi opłat gier wideo, które są „ściągane" z kanałów telewizyjnych, - zakupu lub sprzedaży praw do pokazów lub kopiowania nagrań wideo, filmów lub programów telewizyjnych, - abonamentu usług dostarczanych przez zakodowane kanały telewizyjne, - opłat za prawa dystrybucyjne dla telewizji, radia i filmu, - praw związanych z koncertami i spektaklami teatralnymi, - nagrań i programów ogólnie dostępnych (niewykonanych na indywidualne zamówienie) „ściągniętych" elektronicznie. **Uwaga:** Nagrania i programy, jeśli są na dysku, papierze itp. nie są zaliczane do tej pozycji.
898	Usługi powiązane z usługami audiowizualnymi	Usługi powiązane z produkcją filmów, programów radiowych i telewizyjnych, nagrań muzycznych: - honoraria otrzymywane przez rezydentów: aktorów, producentów itd. za produkcje zagraniczne (lub przez nierezydentów za prace wykonywane w kraju rezydenta), - prawa kompozytorów, które są związane ze sprzedażą płyt, wypłacane za pośrednictwem instytucji ochrony praw autorskich.
895	Usługi związane z edukacją	Usługi zakontraktowane między rezydentami i nierezydentami związane z edukacją, takie jak: - nauczanie poprzez kursy korespondencyjne, - edukacja za pośrednictwem telewizji lub Internetu, - usługi edukacyjne świadczone bezpośrednio w kraju studenta lub ucznia. Zaliczyć należy usługi przedszkoli, szkolnictwa podstawowego, szkolnictwa średniego ogólnokształcącego, technicznego i zawodowego, szkolnictwa wyższego, pozostałe usługi nauczania i szkolenia.
896	Usługi związane z ochroną zdrowia	Usługi zakontraktowane między rezydentami i nierezydentami świadczone przez lekarzy, pielęgniarki, położne, fizjoterapeutów, personel paramedyczny i podobny, jak również usługi laboratoryjne i podobne. Włączyć należy usługi: szpitali, ambulansów wypadkowych, usługi w zakresie ochrony zdrowia świadczone w obiektach zapewniających pacjentom zakwaterowanie, innych niż szpitale.
897	Pozostałe usługi kulturalne i rekreacyjne	Obejmują takie usługi, jak: - usługi cateringowe i pozostałe gastronomiczne, - działalność muzeów, bibliotek i archiwaliów, - usługi weterynaryjne dla zwierząt domowych, - usługi prania, czyszczenia i prasowania, - usługi fryzjerskie, kosmetyczne, manicure i pedicure, - usługi domów pogrzebowych, - usługi organizacji pomocy społecznej, - usługi różnego rodzaju organizacji zajmujących się działalnością kulturalną, sportową i rekreacyjną, - szkolenia komputerowe dla nieokreślonego odbiorcy.

KOD	NAZWA	KOMENTARZ
		Uwaga: Kodu nie należy stosować w przypadku: - usług audiowizualnych i powiązanych (kod 894 i 898), - usług weterynaryjnych dla zwierząt hodowlanych (kod 283).
Usługi rządowe (gdzie indziej niewymienione)		
292	Ambasady i konsulaty	Dział 1: przychody z tytułu wszystkich transakcji dotyczących usług oraz wydatków osobistych na usługi poniesionych przez zagranicznych dyplomatów i pracowników konsularnych oraz osoby pozostające na ich utrzymaniu w Polsce. Dział 2: rozchody z tytułu wszystkich transakcji dotyczących usług oraz wydatków osobistych na usługi poniesione przez polskich dyplomatów i pracowników konsularnych oraz osoby pozostające na ich utrzymaniu w kraju, w którym są oni zatrudnieni. Włączyć należy: - identyczne transakcje dokonane przez oficjalne instytucje, takie jak: misje pomocy i „government tourist", biura informacyjne i promocyjne, - transakcje związane z ogólnymi wydatkami administracyjnymi, które nie są sklasyfikowane gdzie indziej.
293	Jednostki i agencje wojskowe	Dział 1: przychody z tytułu wszystkich transakcji dotyczących usług oraz wydatków osobistych na usługi poniesione przez zagraniczny personel wojskowy i osoby pozostające na jego utrzymaniu w Polsce. Dział 2: rozchody z tytułu wszystkich transakcji dotyczących usług oraz wydatków osobistych na usługi poniesione przez polski personel wojskowy i osoby pozostające na jego utrzymaniu w kraju, w którym są zatrudnieni. Włączyć należy: - transakcje związane z zaopatrzeniem wspólnych militarnych przedsięwzięć i sił pokojowych pod auspicjami ONZ, - transakcje związane z ogólnymi wydatkami administracyjnymi, które nie są sklasyfikowane gdzie indziej.
294	Pozostałe usługi rządowe	Obejmują wszystkie pozostałe usługi rządowe niewymienione w kategoriach usług ujętych pod kodami 292 i 293.
Pozostałe transakcje objęte sprawozdawczością		
982	Usługi niewydzielone i gdzie indziej niewskazane	Usługi, których nie można zakwalifikować do innych rodzajów transakcji. W przypadku zastosowania tego kodu prosimy o uzasadnienie jego użycia.
393	Podatki i opłaty na rzecz obcych rządów	Dział 1: przychody z tytułu zwrotów podatków nadpłaconych przez rezydentów na rzecz zagranicznych rządów. Dział 2: rozchody z tytułu podatków i opłat poniesionych przez rezydentów na rzecz zagranicznych rządów. Zalicza się tu podatki: spadkowe, od darowizn, od dochodów, od wzbogacenia się, VAT, refundacje podatków, wszelkie grzywny, kary i opłaty odsetkowe z tytułu opóźnionej płatności podatkowej, opłaty za rejestrację przewoźników, zezwolenie na połowy, polowania itp.
394	Składki i opłaty członkowskie podmiotów pozarządowych	Dział 1: przychody stanowią składki i opłaty członkowskie płacone przez nierezydentów z tytułu udziału w polskich organizacjach naukowych, kulturalnych, dobroczynnych, religijnych itp. Dział 2: rozchody stanowią składki i opłaty członkowskie płacone przez rezydentów z tytułu udziału w zagranicznych organizacjach naukowych, kulturalnych, dobroczynnych, religijnych itp
440	Darowizny i pomoc bezzwrotna przeznaczone na finansowanie środków trwałych	Dział 1: przychody z tytułu darowizn i środków z tytułu pomocy bezzwrotnej dokonanej z wyraźnym przeznaczeniem na finansowanie zakupu środków trwałych (maszyn, finansowanie projektów budowlanych, w tym szkół, szpitali, dróg) otrzymane z zagranicy przez jednostki spoza sektora rządowego. Dział 2: rozchody z tytułu darowizn i środków z tytułu pomocy bezzwrotnej dokonanej z wyraźnym przeznaczeniem na finansowanie zakupu środków trwałych (maszyn, finansowanie projektów budowlanych, w tym szkół, szpitali, dróg) przekazywane za granicę przez jednostki spoza sektora rządowego.
395	Pozostałe darowizny, renty, emerytury, odszkodowania, kary	Należy wykazać: - odszkodowania/kary za niewywiązywanie się z kontraktów, - odszkodowania/kary za podrabianie produktów, znaków handlowych, patentów, - kary, alimenty, wygrane w loterii i w konkursach, opłaty za transfery sportowców, - renty i emerytury otrzymane przez rezydentów z powszechnych ubezpieczeń społecznych z zagranicy, - płatności na finansowanie celów pozainwestycyjnych, takich jak: pomoc humanitarna, leki, szkolenia.
481	Nabycie/zbycie patentów, licencji i znaków towarowych	Przychody/rozchody z tytułu zbycia lub nabycia nieprodukowanych i niefinansowych aktywów, takich jak: - patenty, - prawa autorskie,

KOD	NAZWA	KOMENTARZ
		- znaki towarowe, - koncesje. Zaliczyć należy również: - sprzedaż praw do rozpowszechniania filmów i programów telewizyjnych, do projekcji kinowych i emisji telewizyjnych, - sprzedaż praw do edycji filmów i programów telewizyjnych na określonej ilości kaset wideo, dysków lub do dystrybucji na określonym terytorium, - sprzedaż uprawnień do emisji CO_2 oraz innych jednostek emisji. **Uwaga:** Kodu nie należy stosować w przypadku: - sprzedaży taśm wideo, płyt kompaktowych, dysków video (zaliczane są do towarów), - transakcji dotyczących opłat i honorariów związanych z patentami i prawami autorskimi (kod 892).
482	Nabycie/zbycie gruntów przez ambasady	Przychody (dział 1) z tytułu zbycia gruntu zagranicznym ambasadom mającym lokalizację na terenie Polski. Rozchody (dział 2) z tytułu nabycia gruntu przez ambasady za granicą.
310	Wynagrodzenie pracowników nierezydentów (wypłaty) *Wykazywane tylko w dziale 2 formularza*	Wypłaty (dział 2) z tytułu wynagrodzeń za pracę nierezydentów zatrudnionych przez polskie podmioty, tj. przez: - krajowe przedsiębiorstwa i inne podmioty krajowe (rezydentów) w Polsce, - krajowe przedsiębiorstwa za granicą, - polskie ambasady za granicą. **Uwaga:** Włączyć należy składki płacone przez pracodawców w imieniu pracowników na obowiązkowe ubezpieczenia społeczne, ubezpieczenia prywatne i fundusze emerytalne.
150	Usługi uszlachetniania	Przychody (dział 1) z tytułu usług uszlachetniania materiałów/towarów na rzecz nierezydenta w Polsce, tj. czynności, które powodują zasadnicze fizyczne zmiany powierzonych (lecz niezakupionych) materiałów/towarów. Rozchody (dział 2) z tytułu usług uszlachetniania materiałów/towarów świadczonych na rzecz rezydenta za granicą, tj. czynności, które spowodowały zasadnicze fizyczne zmiany powierzonych (lecz niesprzedanych) materiałów/towarów. Należy wykazać wartość usługi uszlachetniania bez wartości materiałów/towarów powierzonych. **Uwaga:** Kodu nie należy stosować w przypadku: - napraw i konserwacji dóbr ruchomych (kod 160), - konserwacji i napraw budowlanych (kod 250 lub 251), - konserwacji i napraw sprzętu komputerowego (kod 263).
270	Pośrednictwo w międzynarodowym handlu towarami (merchanting)	Transakcje dotyczą pośrednictwa w międzynarodowym handlu towarami, które nie przekraczają granic Polski. Transakcje te polegają na zakupie towarów przez rezydenta od nierezydenta, a następnie ich odsprzedaży innemu nierezydentowi. W czasie tego procesu towary nie są wwożone ani wywożone z Polski. W dziale 1 (przychody) należy wykazać wartość towarów odsprzedanych nierezydentom, które wcześniej zostały zakupione przez rezydenta od nierezydenta z zamiarem ich odsprzedaży innemu nierezydentowi. W dziale 2 (rozchody) należy wykazać wartość towarów zakupionych przez rezydenta od nierezydenta z zamiarem ich odsprzedaży innemu nierezydentowi.
160	Naprawy i konserwacja dóbr ruchomych	Przychody (dział 1) z tytułu napraw i konserwacji dóbr ruchomych, w tym głównie sprzętu transportowego (samolotów, statków), stanowi wartość usługi, a nie wartość naprawianych i konserwowanych dóbr. Rozchody (dział 2) z tytułu napraw i konserwacji dóbr ruchomych, w tym głównie sprzętu transportowego (samolotów, statków), stanowi wartość usługi, a nie wartość naprawianych i konserwowanych dóbr. **Uwaga:** Kodu nie należy stosować w przypadku: - napraw budowlanych (kod 250 lub 251), - napraw komputerów (kod 263), - bieżących napraw, konserwacji i czyszczenia sprzętu, dokonywanych w portach i na lotniskach (kod 209 lub 213).

Załącznik nr 3 do objaśnień do sprawozdania rocznego DNU-R

Wykaz kodów krajów

KOD	NAZWA KRAJU
AF	Afganistan
AL	Albania
DZ	Algieria
AD	Andora
AO	Angola
AI	Anguilla
AQ	Antarktyda
AG	Antigua i Barbuda
AN	Antyle Niderlandzkie
SA	Arabia Saudyjska
SY	Arabska Republika Syryjska (Syria)
AR	Argentyna
AM	Armenia
AW	Aruba
AU	Australia
AT	Austria
AX	Wyspy Alandzkie
AZ	Azerbejdżan
BS	Bahamy
BH	Bahrajn
BD	Bangladesz
BB	Barbados
BE	Belgia
BZ	Belize
BJ	Benin
BM	Bermudy
BT	Bhutan
BY	Białoruś
BO	Boliwia
BA	Bośnia i Hercegowina
BW	Botswana
BR	Brazylia
BN	Brunei Darussalam
IO	Brytyjskie Terytorium Oceanu Indyjskiego
VG	Brytyjskie Wyspy Dziewicze
BG	Bułgaria
BF	Burkina Faso
BI	Burundi
CL	Chile
CH	Chiny

KOD	NAZWA KRAJU
HR	Chorwacja
CY	Cypr
TD	Czad
ME	Czarnogóra
DK	Dania
CD	Demokratyczna Republika Konga
DM	Dominika
DJ	Dżibuti
EG	Egipt
EC	Ekwador
ER	Erytrea
EE	Estonia
ET	Etiopia
FM	Federacja Mikronezji
RU	Federacja Rosyjska
PH	Filipiny
FI	Finlandia
FR	Francja
TF	Francuskie Terytoria Południowe
GA	Gabon
GM	Gambia
GS	Georgia Południowa i Sandwich Południowy
GH	Ghana
GI	Gibraltar
GR	Grecja
GD	Grenada
GL	Grenlandia
GE	Gruzja
GU	Guam
GY	Gujana
GF	Gujana Francuska
GP	Gwadelupa
GT	Gwatemala
GN	Gwinea
GW	Gwinea-Bissau
GQ	Gwinea Równikowa
HT	Haiti
ES	Hiszpania
HN	Honduras
HK	Hongkong

KOD	NAZWA KRAJU
IN	Indie
ID	Indonezja
IQ	Irak
IE	Irlandia
IR	Islamska Republika Iranu (Iran)
IS	Islandia
IL	Izrael
JM	Jamajka
JP	Japonia
YE	Jemen
JO	Jordania
KY	Kajmany
KH	Kambodża
CM	Kamerun
CA	Kanada
QA	Katar
KZ	Kazachstan
KE	Kenia
KG	Kirgistan
KI	Kiribati
CO	Kolumbia
KM	Komory
CG	Kongo
KP	Koreańska Republika Ludowo-Demokratyczna (Korea Północna)
CR	Kostaryka
CU	Kuba
KW	Kuwejt
LA	Laos (Laotańska Republika Ludowo--Demokratyczna)
LS	Lesoto
LB	Liban
LR	Liberia
LY	Libia
LI	Liechtenstein
LT	Litwa
LU	Luksemburg
LV	Łotwa
MK	Macedonia
MG	Madagaskar
YT	Majotta
MO	Makao
MW	Malawi
MV	Malediwy

KOD	NAZWA KRAJU
MY	Malezja
ML	Mali
MT	Malta
MA	Maroko
MQ	Martynika
MR	Mauretania
MU	Mauritius
MX	Meksyk
UM	Minor (Terytoria Zamorskie Stanów Zjednoczonych)
MC	Monako
MN	Mongolia
MS	Montserrat
MZ	Mozambik
MM	Myanmar (Birma)
NA	Namibia
NR	Nauru
NP	Nepal
NL	Niderlandy
DE	Niemcy
NE	Niger
NG	Nigeria
NI	Nikaragua
NU	Niue
NO	Norwegia
NC	Nowa Kaledonia
NZ	Nowa Zelandia
PS	Okupowane Terytorium Palestyny
OM	Oman
PK	Pakistan
PW	Palau
PA	Panama
PG	Papua-Nowa Gwinea
PY	Paragwaj
PE	Peru
PN	Pitcairn
PF	Polinezja Francuska
PT	Portugalia
PR	Puerto Rico
CZ	Republika Czeska
DO	Republika Dominikany
FJ	Republika Fidżi
KR	Republika Korei (Korea Południowa)

KOD	NAZWA KRAJU
MD	Republika Mołdowy
ZA	Republika Południowej Afryki
CF	Republika Środkowoafrykańska
RE	Reunion
RO	Rumunia
RW	Rwanda
KN	Saint Kitts i Nevis
LC	Saint Lucia
PM	Saint-Pierre i Miquelon
VC	Saint Vincent i Grenadyny
SV	Salwador
WS	Samoa
AS	Samoa Amerykańskie
SM	San Marino
SN	Senegal
RS	Serbia
SC	Seszele
SL	Sierra Leone
SG	Singapur
SK	Słowacja
SI	Słowenia
SO	Somalia
LK	Sri Lanka
US	Stany Zjednoczone Ameryki Północnej
SZ	Suazi
SD	Sudan
SR	Surinam
CH	Szwajcaria
SE	Szwecja
SH	Święta Helena
TJ	Tadżykistan
TH	Tajlandia
TW	Tajwan, prowincja Chin
TL	Timor Wschodni
TG	Togo
TK	Tokelau
TO	Tonga
TT	Trynidad i Tobago

KOD	NAZWA KRAJU
TN	Tunezja
TR	Turcja
TM	Turkmenistan
TC	Turks i Caicos
TV	Tuvalu
UG	Uganda
UA	Ukraina
UY	Urugwaj
UZ	Uzbekistan
VU	Vanuatu
WF	Wallis i Futuna
VA	Watykan
VE	Wenezuela
HU	Węgry
GB	Wielka Brytania
VN	Wietnam
IT	Włochy
CI	Wybrzeże Kości Słoniowej
BV	Wyspa Bouveta
CX	Wyspa Bożego Narodzenia
CK	Wyspy Cooka
VI	Wyspy Dziewicze Stanów Zjednoczonych
FK	Wyspy Falklandy (Malwiny)
HM	Wyspy Heard i McDonalda
CC	Wyspy Kokosowe (Keelinga)
MP	Wyspy Mariany Północne
MH	Wyspy Marshalla
NF	Wyspa Norfolk
FO	Wyspy Owcze
SB	Wyspy Salomona
ST	Wyspy Św. Tomasza i Książęca
CV	Wyspy Zielonego Przylądka
ZM	Zambia
ZW	Zimbabwe
TZ	Zjednoczona Republika Tanzanii
AE	Zjednoczone Emiraty Arabskie

Wykaz kodów organizacji międzynarodowych

KOD	NAZWA ORGANIZACJI MIĘDZYNARODOWEJ
	Agendy ONZ
1C	IMF (Międzynarodowy Fundusz Walutowy)
1D	WTO (Światowa Organizacja Handlu)
1E	IBRD (Międzynarodowy Bank Odbudowy i Rozwoju)
1F	IDA (Międzynarodowe Stowarzyszenie Rozwoju)
1H	UNESCO (Organizacja Narodów Zjednoczonych ds. Oświaty, Nauki i Kultury)
1J	FAO (Organizacja ds. Wyżywienia i Rolnictwa)
1K	WHO (Światowa Organizacja Zdrowia)
1L	IFAD (Międzynarodowy Fundusz Rozwoju Rolnictwa)
1M	IFC (Międzynarodowa Korporacja Finansowa)
1N	MIGA (Agencja Wielostronnych Gwarancji Inwestycyjnych)
1O	UNICEF (Fundusz Narodów Zjednoczonych Pomocy Dzieciom)
1P	UNHCR (Agencja Narodów Zjednoczonych do spraw Pomocy Uchodźcom Palestyńskim na Bliskim Wschodzie)
1Q	UNRWA (Agencja Narodów Zjednoczonych do spraw Ulg i Prac dla Palestyny)
1R	IAEA (Międzynarodowa Agencja Energii Atomowej)
1S	ILO (Międzynarodowa Organizacja Pracy)
1T	ITU (Międzynarodowy Związek Telekomunikacyjny)
1Z	Pozostałe agendy ONZ (gdzie indziej niewymienione)
	Instytucje, organy i organizacje Wspólnoty Europejskiej
4B	EMS (Europejski System Walutowy)
4C	EIB (Europejski Bank Inwestycyjny)
4D	EC (Komisja Europejska)
4E	EDF (Europejski Fundusz Rozwoju)
4F	ECB (Europejski Bank Centralny)
4G	EIF (Europejski Fundusz Inwestycyjny)
4H	ECSC (Europejska Wspólnota Węgla i Stali)
4K	Parlament Europejski
4L	Rada Europejska
4M	Trybunał Sprawiedliwości
4N	Trybunał Rewidentów Księgowych (i inne: Europejski Trybunał Obrachunkowy, Trybunał Audytorów)
4P	Komitet Ekonomiczno-Społeczny
4Q	Komitet Regionów
4Z	Pozostałe instytucje, organy i agendy Unii Europejskiej (bez ECB)
	Międzynarodowe organizacje finansowe
5B	BIS (Bank Rozrachunków Międzynarodowych)
5C	IADB (Międzyamerykański Bank Rozwoju Gospodarczego)
5D	AfDB (Afrykański Bank Rozwoju)
5E	AsDBA (Azjatycki Bank Rozwoju)
5F	EBRD (Europejski Bank Odbudowy i Rozwoju)
5G	IIC (Międzyamerykańska Korporacja Inwestycyjna)
5H	NIB (Nordycki Bank Inwestycyjny)

KOD	NAZWA ORGANIZACJI MIĘDZYNARODOWEJ
5I	ECCB (Bank Centralny Wschodnich Wysp Karaibskich)
5J	IBEC (Międzynarodowy Bank Współpracy Gospodarczej)
5K	IIB (Międzynarodowy Bank Inwestycyjny)
5L	CDB (Karaibski Bank Rozwoju)
5M	AMF (Arabski Fundusz Walutowy)
5N	BADEA (Arabski Bank Rozwoju Gospodarczego w Afryce)
5O	BCEAO (Bank Centralny Państw Afryki Zachodniej)
5P	CASDB (Bank Rozwoju Państw Afryki Środkowej)
5Q	Afrykański Fundusz Rozwoju
5R	Azjatycki Fundusz Rozwoju
5S	Specjalne Fundusze Rozwoju
5T	CABEI (Środkowoamerykański Bank Integracji Gospodarczej)
5U	ADC (Andyjska Korporacja Rozwoju)
5Z	Pozostałe, gdzie indziej niewymienione, międzynarodowe organizacje finansowe (w tym Bank Rozwoju Rady Europy)
	Pozostałe organizacje międzynarodowe
5A	OECD (Organizacja Współpracy Gospodarczej i Rozwoju)
6B	NATO (Organizacja Paktu Północnego Atlantyku)
6C	Rada Europy
6D	ICRC (Międzynarodowy Komitet Czerwonego Krzyża)
6E	ESA (Europejska Agencja Przestrzeni Kosmicznej)
6F	EPO (Europejskie Biuro Patentowe)
6G	EUROCONTROL (Europejska Organizacja do spraw Bezpieczeństwa Lotnictwa)
6H	EUTELSAT (Europejska Organizacja Telekomunikacji Satelitarnej)
6I	WAEMU (Zachodnioafrykańska Unia Gospodarczo-Walutowa)
6J	INTELSAT (Międzynarodowa Organizacja Telekomunikacji Satelitarnej)
6K	EBU/UER (Europejska Unia Nadawcza/Europejska Unia Radia i Telewizji)
6L	EUMETSAT (Europejska Organizacja ds. Eksploatacji Satelitów Meteorologicznych)
6M	ESO (Europejskie Obserwatorium Południowe)
6N	ECMWF (Europejskie Centrum Średniookresowych Prognoz Pogody)
6O	EMBL (Europejskie Laboratorium Biologii Molekularnej)
6P	CERN (Europejska Organizacja Badań Nuklearnych)
6Q	IOM (Międzynarodowa Organizacja do spraw Migracji)
6R	Islamski Bank Rozwoju
6Z	Inne organizacje międzynarodowe (instytucje niefinansowe)
7Z	Organizacje międzynarodowe (bez instytucji Unii Europejskiej)